

Civilizatia industrială și mediul ambiant

Tot mai mulți cercetători au atras atenția factorilor decidenți, constant, începând cu a doua jumătate a secolului XX, asupra unei amenințări de tip nou la adresa umanității, reprezentată de conflictul apărut între dezvoltarea continuă a civilizației industriale și mediul ambiant, respectiv resursele limitate ale planetei pe care se sprijină această dezvoltare.

Subiecte de tipul poluării, schimbărilor climatice, mai ales a încălzirii globale, creșterii demografice, scăderii resurselor, inclusiv a combustibililor (această ultimă problemă, corelată cu creșterea prețurilor atingând un punct culminant, în prezent) ocupă un loc central pe agenda politică a tuturor statelor lumii.

Problema a fost dezbătută energic începând cu anii '70, într-o serie de rapoarte ale Clubului de la Roma, autori propunând o serie de soluții de „salvare” a planetei:

- libertate asupra proceselor creșterii demografice și economice (avertizând, în context, că decalajul dintre națiunile bogate și cele sărace este adâncit de creșterea economică);
- acordarea de sprijin țărilor lumii a III-a, în vederea „emancipării” lor, inclusiv din punct de vedere economic, în scopul asigurării echilibrului necesar economiei mondiale;
- sensibilizarea oamenilor, pentru modificarea caracterului irațional al risipei de resurse (în special de apă și energie);
- trecerea de la resursele fosile la cele regenerabile.

■ promovarea unor constrângeri de

Urmarind acelasi scop respective identificarea de solutii, lester Brown unul dintre cercetatorii care au pus bazele conceptului de « dezvoltare durabila » a creat doua institute consacrate studierii si monitorizarii problemelor globale, World Watch Institute in 1974 si Earth Policy Institute (institutul pentru Politica Pamantului in 2000)

In lucrarile sale Eco-economia, Planul B2.0 pentru salvarea unei planete sub presiune si a unei civilizatii in impas, si planul 3.0 – Mobilizare generala pentru salvarea civilizatiei, Laster Brown a relevat importanta integrarii si asumarii de catre fiecare stat, a unei strategii privind dezvoltarea durabila, ale carei componente esentiale sunt: stabilizare populatiei, reducerea dependentei de petrol, dezvoltarea resurselor de enrgii regenerabile, conservarea solului, protejarea sistemelor biologice ale Pamantului reciclarea materialelor.

Planul B 3.0 presupune o serie de solutii inspirate de conceptual “dezvoltarii durabile” pentru depasirea crizei iminete care ar interveni in ipoteza in care tendintele

actuale iminente care ar interveni în ipoteza în care tendințele actuale se vor menține respective (Planul A) ; stabilizarea climei, a populației eradicarea sărăciei și refacerea ecosistemelor Pământului.

În viziunea lui Lester Brown omul deține tehnologiile necesare pentru a contracara amenințarea reprezentată de conflictul dintre dezvoltarea continuă a civilizației industriale și mediul ambiant, principala provocare a guvernelor lumii fiind de a identifica voința politică necesară punerii în aplicare a unui stfel de plan dincolo de interesele proprii fiecărui stat.

Cum este afectată România

Asemenea tuturor statelor lumii și țara noastră trebuie să facă față unor provocări precum poluarea, schimbările climatice sau scăderea resurselor.

Principala problemă a autorităților române este poluarea. Nu întâmplător, un raport al Consiliului European despre Marea Neagră din iunie avertizează că industrializarea excesivă a orașelor de coastă, activitatea portuară și deversarea de substanțe toxice și chiar radioactive în mare au creat o poluare fără precedent, țările riverane fiind îndemnate să se mobilizeze și să colaboreze nu numai la un nivel național (între guverne) ci mai ales regional, pentru a împiedica un dezastru ecologic. Raportul mai arată că 21 din cele 26 de specii de pești cunoscute în Marea Neagră au dispărut în ultimele decenii din cauza poluării și a supraexploatarei.

De altfel, mass-media națională publică articole de prezentare a stadiului deplorabil în care se află rezervațiile naturale (cu titlu de exemplu, Delta Dunării, Vama Veche Fantană, Murtflor) în special din cauza turismului « îngaduit » în aceste zone (incluzând construcțiile ilegale pe plajă, sporturile acvatice, poluarea realizată de către turiști)

În Delta, cea mai mare rezervatie de ținuturi umede din Europa, inclusă în 1991 în patrimoniul UNESCO deși a fost începută cu succes o reconstrucție ecologică, în sensul redării în circuitul natural a unor importante amenajări folosite în agricultură, fapt privit ca o soluție de contracarare a efectelor posibile devastatoare ale canalului ucrainean Bastroe, procesul este lent. În plus, locuitorii zonei sunt în continuare în pericol, în ipoteza unor inundații, precum cele catastrofale din 2006, din cauza lipsei unor diguri de protecție. Pescuitul industrial și braconajul reprezintă alte elemente care periclitizează serios situația deltei, fapt relevat de un ONG activ în zona protecției mediului, Asociația « Salvați Dunarea și Delta »

Zona rosie Montana a fost salvată cel puțin deocamdată, de la dezastrul ecologic la care ar fi supusă în cazul în care firma canadiană « Gabriel Resources » i s-a permis să extragă aur din mină folosind tehnica separării aurului prin cianură, prin declararea sa și arheologică. Procesul de extracție ar presupune distrugerea unei suprafețe totale de 16 km pătrați, ce include cinci munți, patru biserici și cimitire, ruinele cetății romane Alburnus Mior, precum și poluarea zonei la un nivel ce ar dura sute de ani, față de durata maximă de producție a minei, estimată la 15 ani.

O altă problemă reală în România este amplificarea fenomenului de desertificare, asociat cu acțiunile distructive de defrisare a pădurilor derulare de « mafia » din domeniu, a cărui existență este recunoscută de autorități. Potrivit unor date recente ale Administrației Naționale de Meteorologie, schimbările curențe de climă, incluzând

secetele frecvente, degradarea continua a solului, din cauza unor practici necorespunzatoare, taierea intr-un mod haotic a padurilor au dus la distrugerea sistematica a milioane de hectare de culturi agricole, la existenta unor cantitati tot mai mici de apa in sol si cel mai grav la aparitia fenomenului de desertificare. Astfel, Romania este prima tara europeana situata la nord de paralele 44 confruntata la modul serios cu fenomenul de desertificare, o reala amenintare in primul rand la adresa securitatii alimentare a populatiei.

Autoritatile Statului actioneaza cu succes impotriva unei palete largi de spete, care include si poluarea, defrisarile ilegale, acordarea unor autorizatii ilegale de constructie in zone protejate etc. Serviciul Roman de Informatii contribuind aportul prin furnizarea oportuna si in timp optim de informatii din surse specifice beneficiarilor ilegali.

Nu este de neglijat faptul ca un numar important de informatii in acest domeniu provin din mediul presei, exploatarea resurselor deschise fiind o metoda de lucru a carei importanta se afla pe un trend ascendent in cadrul Serviciului, alaturi de celelalte surse specifice.